

**Przepisy porządkowe obowiązujące w powiatowych przewozach pasażerskich
o charakterze użyteczności publicznej,
dla których organizatorem jest Powiat Stalowowolski**

§ 1

POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Ustala się przepisy porządkowe określające warunki przewozu osób, bagażu i zwierząt przez operatora wykonującego powiatowe przewozy pasażerskie o charakterze użyteczności publicznej, dla których organizatorem jest Powiat Stalowowolski.
2. Użyte w niniejszych przepisach określenia oznaczają:
 - a) Organizator – Powiat Stalowowolski;
 - b) Operator – przedsiębiorca uprawniony do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie przewozu osób, który zawarł z organizatorem umowę o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego na określonych w umowie liniach komunikacyjnych;
 - c) Pasażer – osoba, która zawarła z operatorem umowę przewozu, poprzez wykupienie ważnego biletu;
 - d) Bagaż podręczny – torebka, torba z zakupami, plecak szkolny lub bagaż w rozmiarze nieutrudniającym przejścia wewnątrz pojazdu i w stanie nieprowadzącym do zabrudzenia pojazdu;
 - e) Bagaż dodatkowy – każdy inny bagaż poza bagażem podręcznym, którego parametry określa regulamin przewozu osób i bagażu, funkcjonujący u operatora.
3. Pojazdy, którymi są wykonywane powiatowe przewozy pasażerskie o charakterze użyteczności publicznej, powinny być przystosowane do przewozu osób, odpowiadać wymaganym ze względu na rodzaj przewozu warunkom technicznym oraz być oznakowane w sposób widoczny dla pasażera, w tym wyposażone w numer linii i tablice kierunkowe oraz nazwę lub logotyp operatora i nazwę lub herb organizatora.
4. Operator powinien podejmować działania ułatwiające pasażerom, w szczególności osobom o ograniczonej zdolności ruchowej oraz osobom niepełnosprawnym, korzystanie z pojazdów.
5. Operator jest obowiązany podać do publicznej wiadomości, rozkłady jazdy zatwierdzone przez organizatora, na wszystkich wymienionych w rozkładach jazdy przystankach komunikacyjnych oraz dworcach, z wyłączeniem tych, które są przeznaczone wyłącznie dla wysiadających pasażerów, jak również na swojej stronie internetowej (o ile taką posiada).
6. W rozkładach jazdy, o których mowa w ust. 5, mogą być uwzględnione wyłącznie przystanki komunikacyjne i dworce udostępnione dla operatora przewozów o charakterze użyteczności publicznej.
7. Wsiadanie i wysiadanie pasażerów do/z pojazdów, może odbywać się wyłącznie na przystankach komunikacyjnych i dworcach określonych w rozkładach jazdy oraz po całkowitym zatrzymaniu się pojazdu.
8. Operator uwzględnia uprawnienia pasażerów do ulgowych przejazdów w publicznym transporcie zbiorowym.

9. Operator jest obowiązany podać do publicznej wiadomości, w sposób zwyczajowo przyjęty, tj. na dworcu oraz na swojej stronie internetowej (o ile taką posiada) obowiązujący u niego cennik opłat lub taryfę, uwzględniający obowiązujące ulgi. Ponadto, w każdym pojeździe powinien znajdować się wyciąg z cennika opłat lub taryfy.
10. W przewozach powiatowych o charakterze użyteczności publicznej, organizowanych przez Powiat Stalowowolski, obowiązuje zatwierdzony przez organizatora funkcjonujący u operatora regulamin przewozu osób i bagażu.
11. Regulamin przewozu, o którym mowa w ust. 10, udostępnia się:
 - a) w siedzibie operatora i organizatora,
 - b) na stronach internetowych operatora i organizatora,
 - c) na dworcach, z których realizowane są powiatowe przewozy o charakterze użyteczności publicznej.
12. Operator jest obowiązany umieścić w każdym pojeździe informację, gdzie można zapoznać się z treścią regulaminu przewozu. Ponadto, w każdym pojeździe, powinien znajdować się wyciąg z tego regulaminu, przy czym operator może również udostępnić pełną treść regulaminu.
13. Operator jest obowiązany do umieszczenia w każdym pojeździe, informacji z adresem, pod który należy kierować skargi lub reklamacje z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przewozu przez operatora.
14. Na stronie internetowej Organizatora, w zakładce dedykowanej przewozom powiatowym o charakterze użyteczności publicznej podaje się do wiadomości publicznej wszelkie informacje istotne w zakresie organizacji i zarządzania publicznym transportem zbiorowym o charakterze użyteczności publicznej.

§ 2

PRAWA I OBOWIĄZKI PASAŻERA ORAZ OPERATORA

1. Przewóz osób odbywa się wyłącznie na podstawie ważnego biletu wydanego przez operatora i zakupionego przez pasażera przed rozpoczęciem podróży, w punktach sprzedaży określonych przez operatora oraz dodatkowo w przypadku biletu jednorazowego - bezpośrednio u kierowcy w pojeździe, w którym ma się odbywać podróż.
2. Sprzedaż biletów w pojeździe może być prowadzona wyłącznie podczas zatrzymania pojazdu na przystanku.
3. Prawo nabycia biletu, wejścia do pojazdu i zajęcie miejsca siedzącego, poza kolejnością, przysługuje osobom niepełnosprawnym oraz kobietom ciężarnym, osobom z małymi dziećmi na rękę oraz innym osobom uprawnionym na mocy odrębnych przepisów.
4. Pasażer jest zobowiązany do przestrzegania ustaleń dotyczących cen biletów i innych opłat, a także dotyczących uprawnień do przejazdów bezpłatnych lub ulgowych.
5. Pasażer powinien posiadać przy sobie ważny dokument uprawniający do skorzystania z ulgi.
6. Bilet zniszczony lub uszkodzony w stopniu uniemożliwiającym odczyt danych, jest nieważny.
7. Operator lub organizator albo osoba przez nich upoważniona, mają prawo do kontroli przewozu, legitymując się identyfikatorem umieszczonym w widocznym miejscu.
8. Pasażer, który zajmuje miejsce oznaczone „dla osoby niepełnosprawnej” (w pojazdach przystosowanych do tego rodzaju przewozu) lub miejsce dla osoby „z dzieckiem na rękę”, obowiązany jest zwolnić to miejsce w razie zgłoszenia się takiej osoby.
9. Nie podlega opłacie, bagaż podręczny przewożony na kolanach pasażera lub w przestrzeni pod lub nad siedzeniem na półce. Bagaż podręczny nie może utrudniać przejścia oraz narażać na szkodę innych pasażerów czy też zagrażać bezpieczeństwu ruchu.

10. Bezpłatny przewóz obejmuje również wózek inwalidzki, z którego korzysta w czasie podróży osoba niepełnosprawna (w pojazdach przystosowanych do tego rodzaju przewozu) lub wózek dziecięcy, o ile pozwalają na to gabaryty pojazdu lub luku bagażowego.
11. Operator może dopuścić do przewozu bagaż inny niż podręczny, tj. bagaż dodatkowy. Warunki jego przewozu oraz zasady odpłatności są określone w regulaminie przewozu osób i bagażu, funkcjonującym u operatora.
12. W pojeździe wolno przewozić psa, jeżeli trzymany jest na smyczy i ma nałożony kaganiec. Dla przewożonego psa, pasażer obowiązany jest posiadać świadectwo szczepienia wymagane przez organy sanitarne. Niedopuszczalne jest trzymanie psa na oddzielnym miejscu siedzącym.
13. Inne zwierzęta, mogą być przewożone, jeżeli są umieszczone w koszach lub klatkach, w sposób zabezpieczający przed wyrządzeniem szkody innym pasażerom lub kierowcy pojazdu.
14. Za przewóz zwierząt, operator może pobierać opłatę, przy czym warunki ich przewozu oraz zasady odpłatności są określone w regulaminie przewozu osób i bagażu, funkcjonującym u operatora.
15. Przewóz bagażu podręcznego i zwierzęcia odbywa się pod stałym i ścisłym nadzorem pasażera.
16. Pasażer, na żądanie innych pasażerów, kierowcy lub upoważnionego kontrolera, zobowiązany jest opuścić pojazd, jeżeli przewożony przez niego bagaż lub zwierzę stwarzają zagrożenie lub dyskomfort dla innych pasażerów.
17. Zabrania się pasażerom:
 - 1) zachowywania się w sposób utrudniający pracę kierowcy i uciążliwy dla pozostałych pasażerów,
 - 2) otwierania drzwi pojazdu podczas jazdy,
 - 3) zanieczyszczania pojazdu lub niszczenia jego urządzeń i wyposażenia,
 - 4) spożywania artykułów żywnościowych, mogących zabrudzić innych pasażerów lub zanieczyścić pojazd,
 - 5) zakłócania spokoju w pojeździe,
 - 6) palenia papierosów (w tym e-papierosów), spożywania alkoholu, zażywania narkotyków i środków odurzających,
 - 7) wyrzucania z pojazdu jakichkolwiek przedmiotów w czasie jazdy i postoju,
 - 8) prowadzenia wszelkich zbiorów pieniężnych lub zbiorów jakichkolwiek rzeczy,
 - 9) wykonywania czynności lub przewożenia rzeczy mogących narazić współpasażerów na szkody lub obrażenia,
 - 10) przekazywania przy wysiadaniu z pojazdu biletu innemu pasażerowi, który nie zapłacił za przejazd,
 - 11) wykonywaniu innych czynności niedozwolonych w miejscach publicznych.
18. Kierujący pojazdem, w imieniu operatora, jest obowiązany do:
 - 1) przestrzegania przepisów obowiązujących w ruchu drogowym,
 - 2) kulturalnego i uprzejmego zachowania się w stosunku do pasażerów,
 - 3) udzielania pasażerom podczas postoju pojazdu, niezbędnych informacji dotyczących danego przejazdu, w tym do podawania nazw przystanków znajdujących się na trasie jazdy pojazdu,
 - 4) informowania pasażerów o powstałych w czasie podróży zdarzeniach, mających wpływ na dalszy przebieg podróży,
 - 5) udzielania pomocy przy wejściu i wyjściu do/z pojazdu osobom niepełnosprawnym (w pojazdach przystosowanych do tego rodzaju przewozu) oraz osobom starszym i kobietom z wózkami dziecięcymi,

- 6) ustnego zawiadomienia oczekujących na przystankach lub poprzez wywieszenie w pojeździe na widocznym miejscu tablicy informacyjnej o braku miejsc, gdy pojazd ze względu na brak miejsc nie może przyjąć na pokład więcej pasażerów,
 - 7) sprawdzenia po zakończeniu przejazdu, czy w pojeździe nie pozostały przedmioty należące do pasażerów.
19. Kierujący pojazdem nie może w czasie jazdy wykonywać żadnych czynności, które mogą zagrażać bezpieczeństwu jazdy.
 20. Kierujący pojazdem ma prawo:
 - 1) odmówić zabrania do pojazdu lub kontynuowania jazdy osobie nietrzeźwej, mogącej zabrudzić pojazd lub innych pasażerów, zachowującej się agresywnie bądź stwarzającej inne istotne zagrożenie lub dyskomfort dla innych pasażerów,
 - 2) nie dopuścić do przewozu osób odmawiających zapłacenia należności za przewóz,
 - 3) zarządzić postój lub zmianę trasy przejazdu w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia pasażerów bądź prowadzącego pojazd, popełnienia przestępstwa oraz rażącego naruszenia przepisów porządkowych, w celu skorzystania z pomocy służb porządkowych lub medycznych,
 - 4) odmówić, w uzasadnionych przypadkach, szczególnie przy dużej ilości pasażerów, przewozu bagażu o wymiarach i masie stanowiącym utrudnienie dla pasażerów.
 21. Znalazca rzeczy zagubionej w pojeździe powinien niezwłocznie przekazać ją kierującemu pojazdem, a ten zobowiązany jest przekazać ją do służb dyspozytorskich operatora.
 22. W pojazdach nie wolno przewozić:
 - 1) przedmiotów, które mogą wyrządzić szkodę innym pasażerom lub mogą uszkodzić lub zanieczyścić pojazd,
 - 2) przedmiotów o nieprzyjemnym zapachu, łatwopalnych, wybuchowych, żrących, radioaktywnych, trujących,
 - 3) zwierząt mogących stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa i porządku oraz zwierząt martwych,
 - 4) broni, ostrych narzędzi, z wyjątkiem osób uprawnionych i w czasie wykonywania przez te osoby obowiązków służbowych.
 23. W razie awarii pojazdu w czasie jazdy, pasażerowi posiadającemu ważny bilet przysługuje prawo kontynuowania jazdy z tym biletem następnym pojazdem tej samej linii lub innej linii przebiegającej tą samą trasą albo pojazdem zastępczym podstawionym przez operatora.
 24. Operator lub organizator albo osoba przez nich upoważniona, może dokonywać kontroli biletów oraz dokumentów uprawniających do ulg, legitymując się identyfikatorem umieszczonym w widocznym miejscu.

§ 3

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA SZKODY

1. Pasażer odpowiada za spowodowane z własnej winy uszkodzenie pojazdu bądź jego wyposażenia.
2. Pasażer odpowiada za szkody poniesione przez operatora lub innych pasażerów, spowodowane z jego winy, w związku z przewożonym bagażem podręcznym lub zwierzęciem.
3. Operator odpowiada za szkody poniesione przez pasażerów, jeśli powstały wskutek winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa operatora lub osoby działającej w jego imieniu.
4. Operator odpowiada za szkodę, jaką pasażer poniósł wskutek przedwczesnego odjazdu pojazdu, natomiast za szkodę powstałą wskutek opóźnionego odjazdu lub odwołania

- regularnego kursu autobusowego tylko wówczas, gdy wynikła ona z jego winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa.
5. Operator nie odpowiada za szkody powstałe wskutek przerw w ruchu albo zmian trasy jazdy pojazdu spowodowanych siłą wyższą, przyczynami natury techniczno – eksploatacyjnej, zarządzaniem organów ruchu drogowego lub innych kompetentnych organów.
 6. Pasażer winien niezwłocznie zgłosić kierującemu pojazdem fakt powstania szkody. Na tę okoliczność, kierujący pojazdem sporządza protokół, w którym opisuje przedmiot szkody. Protokół podpisują pasażer i kierowca.
 7. Kierowca niezwłocznie przekazuje operatorowi protokół, który rozpatrywany jest w terminie 30 dni od dnia zdarzenia.
 8. W przypadku uznania roszczenia, operator jest zobowiązany do jego zaspokojenia w terminie 30 dni od daty rozpatrzenia protokołu szkody. Po tym terminie, dochodzenie zapłaty za powstałą szkodę, może odbyć się na drodze sądowej.
 9. Odpowiedzialność za szkody wynikłe z kolizji lub wypadku drogowego, reguluje Kodeks cywilny.

§ 4

REKLAMACJE I SKARGI

1. Wszelkie reklamacje i skargi dotyczące przewozu osób, bagażu i zwierząt, pasażer może składać w siedzibie operatora.
2. Operator jest zobowiązany podać do publicznej wiadomości, w sposób zwyczajowo przyjęty, adres, pod który należy kierować reklamacje, skargi oraz ewentualne odwołania.
3. Reklamacje i skargi, operator rozpatruje w terminie 30 dni od daty ich otrzymania.
4. Niezależnie od zapisów ust. 1, pasażerowi przysługuje prawo składania reklamacji i skarg, również bezpośrednio do organizatora.

§ 5

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

W sprawach nieuregulowanych w niniejszych przepisach porządkowych, zastosowanie mają przepisy powszechnie obowiązujące, w szczególności Kodeks cywilny, Ustawa Prawo przewozowe oraz Ustawa o publicznym transporcie zbiorowym.